

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

Rosie Paulissen (TNO)

Jeroen Havinga (Keen Public)

Dutch Inclusive Design for IT (DID-IT)

Onderzoeksproject: TKI regeling, publiek-private samenwerking (3/2018-3/2019)

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keen public

SYSQA
Improving your digital world

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

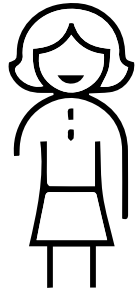

Ontwerpen voor inclusie: **Waarom?**

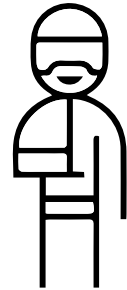
Door diversiteit centraal te stellen in je ontwerpproces bedien je uiteindelijk een grotere groep mensen met je oplossing.

Ontwerpen voor Inclusie helpt je daarbij op de juiste dingen te focussen.

inclusie: bereik meer mensen

Een arm

Arm blessure

Nieuwe ouder

INCLUSIE

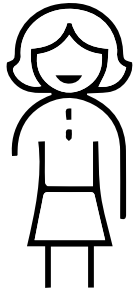
Ontwerp voor iedereen

Source: *United States Census Bureau, Limbs for Life Foundation, Amputee Coalition, MedicineHealth.com, CDC.gov, Disability Statistics Center at the UCSF*
Uit: Microsoft Inclusive Design Toolkit Manual

TNO

keen public

inclusie: bereik meer mensen

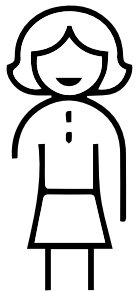
Een arm

Arm blessure

Nieuwe ouder

Permanent **26k**

INCLUSIE

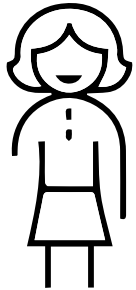
Ontwerp voor iedereen

Source: *United States Census Bureau, Limbs for Life Foundation, Amputee Coalition, MedicineHealth.com, CDC.gov, Disability Statistics Center at the UCSF*
Uit: Microsoft Inclusive Design Toolkit Manual

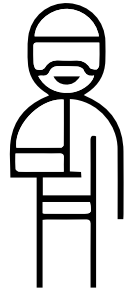
TNO

keen public

inclusie: bereik meer mensen

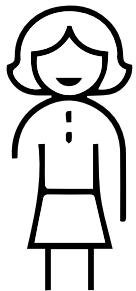
Een arm

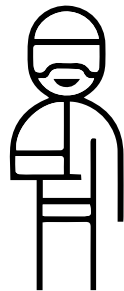
Arm blessure

Nieuwe ouder

Permanent **26k**

Tijdelijk **13M**

INCLUSIE

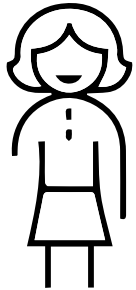
Ontwerp voor iedereen

Source: United States Census Bureau, Limbs for Life Foundation, Amputee Coalition, MedicineHealth.com, CDC.gov, Disability Statistics Center at the UCSF
Uit: Microsoft Inclusive Design Toolkit Manual

TNO

keen public

inclusie: bereik meer mensen

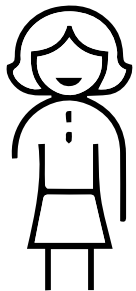
Een arm

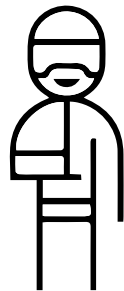
Arm blessure

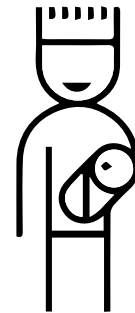
Nieuwe ouder

Permanent **26k**

Tijdelijk **13M**

Situationeel **8M**

Totaal: **21M+**

INCLUSIE

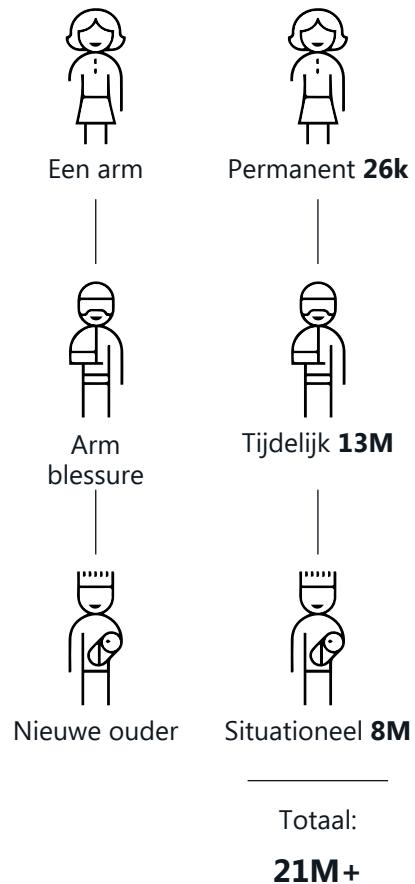
Ontwerp voor iedereen

Source: United States Census Bureau, Limbs for Life Foundation, Amputee Coalition, MedicineHealth.com, CDC.gov, Disability Statistics Center at the UCSF
Uit: Microsoft Inclusive Design Toolkit Manual

TNO

keen public

inclusie: economisch

Iedereen is wel eens minder vaardig.

Wanneer je je als organisatie niet alleen focust op de doelgroep met een permanente beperking, maar je gezichtsveld verbreedt en ook gebruikers betreft die situationeel beperkt zijn, dan bedien je met dezelfde oplossing veel meer mensen.

Meer mensen bedienen met hetzelfde product resulteert in meer winst danwel grote besparingen.

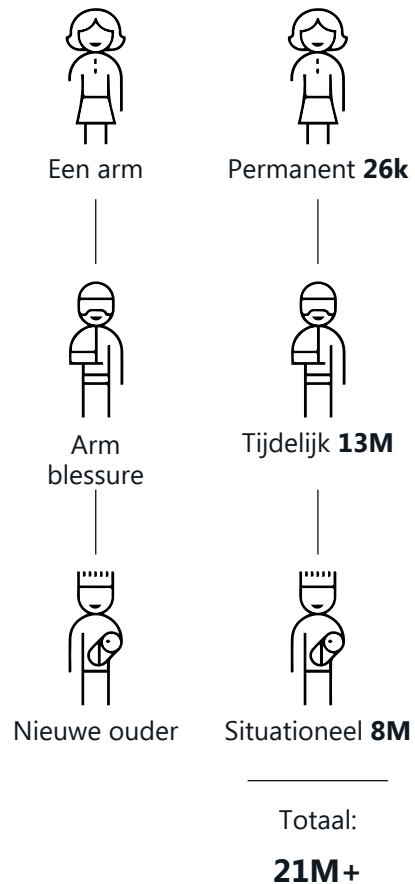
INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

inclusie: intrinsiek

Een prettige gebruikservaring voor iedereen.

Laat je inspireren door beperkingen en kom tot creatieve, innovatieve oplossingen die niet alleen bruikbaar maar ook plezierig zijn voor een grote groep mensen.

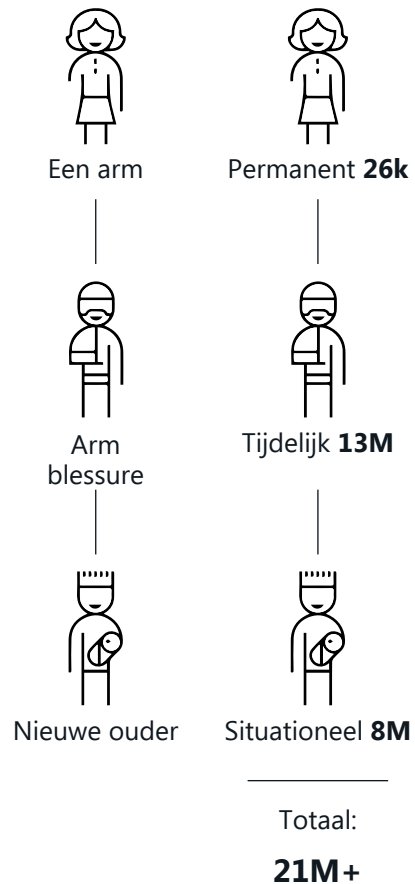
INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

inclusie: maatschappelijk

Iedereen moet mee kunnen doen in de samenleving.

Ongeacht diversiteit in fysieke, cognitieve en psychosociale vaardigheden. Ongeacht de omstandigheden waaronder iemand leeft. En ongeacht of deze permanent, tijdelijk of afhankelijk van de omgeving zijn.

Een belangrijke voorwaarde voor participatie is gebruik kunnen maken van beschikbare informatie- en communicatiemiddelen, die vaak digitaal zijn. Mensen met beperkingen in vaardigheden of vanwege omstandigheden kunnen dit om verschillende redenen lastig vinden.

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

NL DIGIbeter

Agenda Digitale Overheid

Besluit ministerraad van 13 juli 2018

NL DIGIbeter

Agenda Digitale Overheid

1 We investeren in innovatie	2 Beschermen van grondrechten en publieke waarden	3 Toegankelijk, begrijpelijk en voor iedereen	4 Onze dienstverlening maken we persoonlijker	5 Klaar voor de toekomst

3 Toegankelijk, begrijpelijk en voor iedereen

- Recht op digitale dienstverlening
- Regie op gegevens
- Iedereen moet kunnen meedoen
- Informatie en dienstverlening begrijpelijk en toegankelijk
- Digitale identificatiemiddelen en machtigen
- Open data
- Open source software

Ontwerpen voor inclusie: **Wat is het?**

gelijk

gelijkwaardig

inclusief

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

Ontwerpen voor Inclusie

Ontwerpen voor Inclusie zorgt ervoor dat de volledige diversiteit van je doelgroep optimaal gebruik kan maken van (digitale) informatie- en communicatiemiddelen.

Het is een **ontwerpaanpak** waarin ontwerpers en andere betrokkenen bij het ontwerpen van producten, diensten of omgevingen:

- rekening houden met diverse mogelijke beperkingen van gebruikers, in (digitale) vaardigheden of vanwege hun omstandigheden
- gebruikers met diverse beperkingen in het gehele ontwerpproces betrekken

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keen public

Hoezo beperkingen?

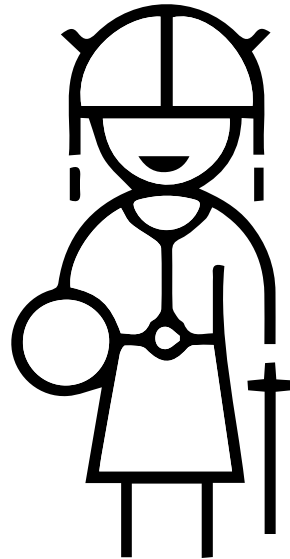
INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keen public

Hoezo beperkingen?

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

Hoezo beperkingen?

<i>Omstandigheden</i> <i>Kenmerken</i>	Permanent	Tijdelijk	Situationeel
Fysiek	Stoornis of beperking	Ingrijpende levensgebeurtenis	gebruikssituatie
Cognitief			
Psychosociaal			
Persoonlijk			

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keennpublic

Inclusie in de praktijk

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

Inclusie in de praktijk

Photo by [Q.U.I](#) on [Unsplash](#)

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keen public

Inclusie in de praktijk

Ondertiteling

Photo by [Q.U.I](#) on [Unsplash](#)

Aanpasbare stoel

Photo by [Lisa Fotios](#) from [Pexels](#)

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

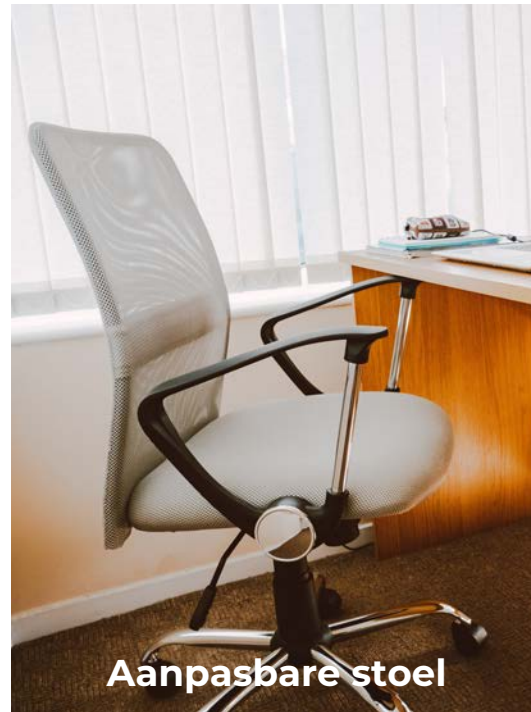
keen public

Inclusie in de praktijk

Ondertiteling

Photo by [Q.U.I](#) on [Unsplash](#)

Aanpasbare stoel

Photo by [Lisa Fotios](#) from [Pexels](#)

E-bike

INCLUSIE

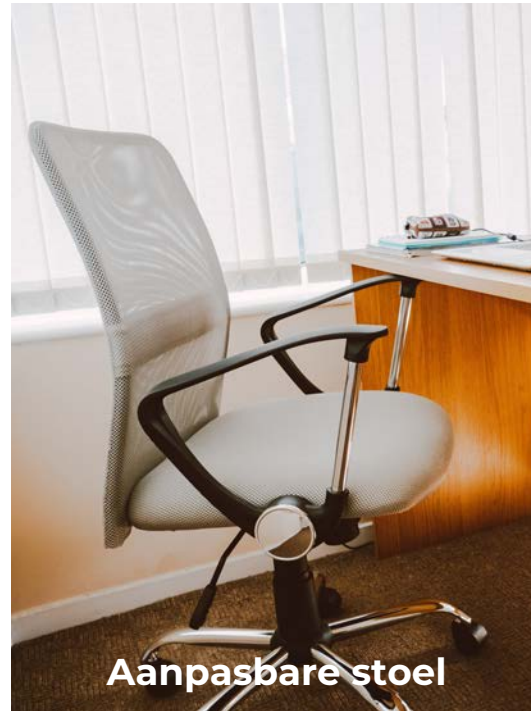
Ontwerp voor iedereen

Inclusie in de praktijk

Ondertiteling

Photo by Q.U.I on Unsplash

Aanpasbare stoel

Photo by Lisa Fotios from Pexels

E-bike

Rietjes

Photo by Q.U.I on Unsplash

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

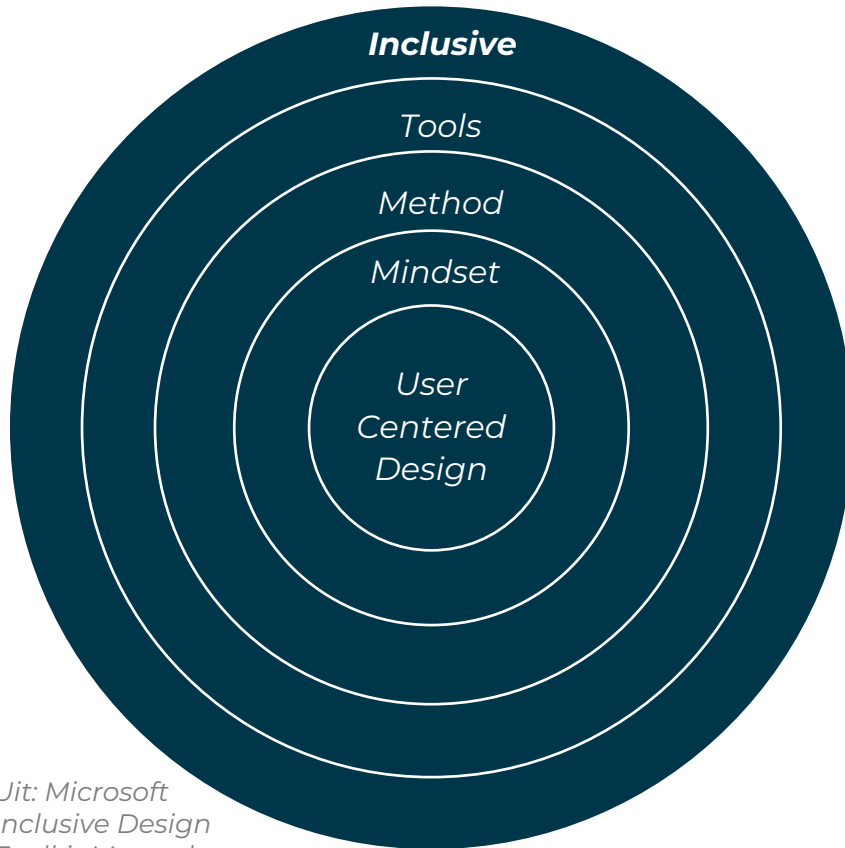
TNO

keenpublic

Ontwerpen voor inclusie: #HoeDan?

Ontwerpen voor Inclusie: #HoeDan?

*Uit: Microsoft
Inclusive Design
Toolkit Manual*

Zet de gebruiker centraal tijdens je ontwerpproces en **schenk daarbij speciale aandacht aan diversiteit bij gebruikers**

De **ontwerpprincipes** van Gebruiker Centraal gelden ook voor ontwerpen voor Inclusie

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

Toolkit Inclusie

inclusie.gebruikercentraal.nl

INCLUSIE
Ontwerp voor iedereen

Stappenplan ▾ Doelgroepen ▾ Toepassingen ▾ Over Inclusie

INCLUSIVE DESIGN: HOE PAK JE HET AAN?

↓ DOWNLOAD DE POSTER

De aanpak voor Inclusive Design is niet anders dan gebruikelijke ontwerpaanpakken waarbij de gebruiker centraal staat. Je schenkt speciale aandacht aan diversiteit bij gebruikers. In elke stap vind je informatie en methoden over hoe dit te doen en je inzichten te delen met anderen.

2. VERDIEP
1. IDENTIFICEER
3. ONTWERP
4. EVALUEER
5. DEEL

"Als ik zie dat ik iets moet typen dan begin ik er al niet aan."
- Sophie, 33 jaar
Ontwerpen voor **LAAGGELETTERDEN**

"Ik begin er niet meer aan, ik laat het over aan mijn kinderen"
- Carla, 82 jaar
Ontwerpen voor **OUDEREN**

"Het gaat hier allemaal heel anders dan in mijn land van herkomst."
- Muhab, 53
Ontwerpen voor **IMMIGRANTEN**

ALLE DOELGROEPEN >

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic

Meer over inclusie

- Deel je ervaringen met ontwerpen voor inclusie in de Blog van Gebruiker Centraal.
- Heb je goede voorbeelden, ideeën of aanvullingen voor de toolkit? Laat dat weten aan Gebruiker Centraal.
- Speel het thema Inclusie van het Optimaal Digitaal spel.
- inclusie.gebruikercentraal.nl

Meer over inclusie

Events:

- Na de zomervakantie Dxf Workshop Inclusie [Engels]
- 23 september | RBB congres
- 7-11 oktober | Week van de Toegankelijkheid [Optimaal Inclusief Challenge Gemeenten]
- 14 november | KNVI jaarcongres Smart Humanity [Amsterdam]
- 18-20 november | International Design in Government Conference [Rotterdam]

Artikelen:

- Inclusief ontwerp van digitale formulieren: toepassen van richtlijnen en betrekken van kwetsbare gebruikers | Tijdschrift voor Human Factors, juni '19

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keen public

Bedankt!

Jeroen Havinga
jeroen.havinga@keenpublic.nl

Rosie Paulissen
rosie.paulissen@tno.nl

Interesse in de workshop:
Ontwerpen voor Inclusie ?

keenpublic.nl/inclusie

INCLUSIE

Ontwerp voor iedereen

TNO

keenpublic